

Ing. Radim Vítek, M.Sc

"Neustále rostoucí tempo zastavování a postupného rozšiřování měst vede k závažnému narušení přirozeného hydrologického cyklu, což je patrné nejen u nás, ale v řadě států po celém světě. Vodní hospodářství v urbanizovaných povodích se tak postupně stává jedním z klíčových hledisek jejich udržitelného rozvoje. Změna klimatu a související výskyt extrémních klimatických jevů představují z hlediska zajištění kvality života obyvatel v urbanizovaných územích zásadní výzvy. Jednou z cest jak předcházet možným důsledkům extrémních situací nedostatku a nadbytku vody je aplikace přírodě blízkého odvodnění. Městské vnitrobloky jsou díky svému charakteru ideálním místem, kde je možné funkčně propojit vodohospodářskou infrastrukturu s přírodními složkami tvořícími systém sídelní zeleně. Z hydrologického hlediska jsou vnitrobloky vedle parků a zahrádkářských osad poslední výspou neznepevněných ploch v zahuštěných městských centrech. Plní tak do jisté míry funkci urbánních oáz – míst s vodou a bujnějším porostem v poušti městské aglomerace; klidných míst uprostřed ruchu. Jako takové si jistě zasluhují naši ochranu a péči."

Vnitroblok Skleněnka

Základní umělecká škola - Střezina HK

Fotografové fotografovali, výtvarníci pojednali, grafici sestavili.

Střední škola vizuální tvorby - floristická škola HK

"V daném vnitrobloku jsme zakomponovali více laviček, protože se zde nachází mnoho panelových domů, ve kterých žije přibližně 300 obyvatel. Dalším důvodem je, že se u těchto domů nachází pouze lavičky tři, a proto se lidé nemají možnost kde zdržovat. Počet laviček jsme zvýšili o dalších 6 kusů. Lavičky jsme umístili na místa, na kterých se vyskytuje více slunce, ale i na místa, na kterých se nachází i stín, aby si každý mohl své místo vybrat podle sebe. Lidé budou mít v parkové úpravě možnost relaxovat a hlídat své děti na doporučeném dětském hřišti. K lavičkám jsme navrhli odpadkové koše, které zde chybí a jsou velmi potřebné."

"Prostor na dětské hřiště jsme vybrali v jihozápadní části parku, aby si děti z blízkých domů měli možnost kde hrát a měli prostor na trávení svého volného času. Plot, který je u dětského hřiště nevzhledný, jsme osadili dřevinami, které jsou bez trnů, nemají žádné plody a nejsou jedovaté. Okolo obytných domů se nachází mnoho popelnic, které zde stojí volně a tím narušují celkový vzhled sadové úpravy. Doporučujeme popelnice zastřešit a na zastřešení použít kov a dřevo, nejlépe borové, které je i na lavičkách."

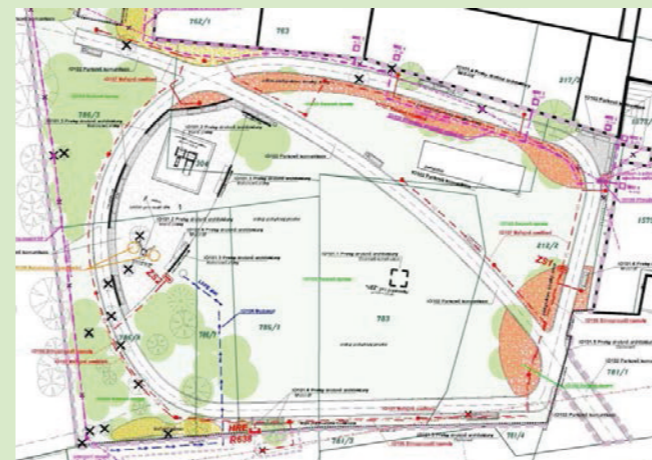
Objekt do veřejného prostoru s lavičkou

Ing. arch. Bedřich Falta

"Koncept návrhu úpravy vnitrobloku Skleněnka podle realizačního projektu zpracovaného společností URBAPLAN, bylo vytvoření volného průchozího prostoru se zapojením upravených travnatých ploch a vzrostlé zeleně, které budou sloužit především odpočinku a krátkodobé rekreaci obyvatel města. Vzhledem k složitým majetkoprávním vztahům je cílová realizace navržena do 2 etap, kdy první etapa zahrnuje východní zatravněnou část a druhá etapa pak oplocený prostor zahrady bývalé mateřské školy. Hlavním principem návrhu je stanovení jednotlivých funkčních subprostorů na zelené ploše vnitrobloků v centrální části města. Lokalita je s ohledem na daný půdorys členěna napříč od východu na západ. Významným prvkem cílového řešení je vzájemné komunikační propojení Dukelské a Hořické ulice. Komunikační koridor pěších a cyklistů je veden jako prodloužené pokračování Bozděchovy ulice. Ten ústí do Dukelské ulice v místě přerušení souvislé zástavby severní fronty proti OD Tesco a OC Atrium. Řešení také respektuje pěší trasu mezi prolukou v Dukelské ulici a průchodem u objektu VZP."

Park Skleněnka

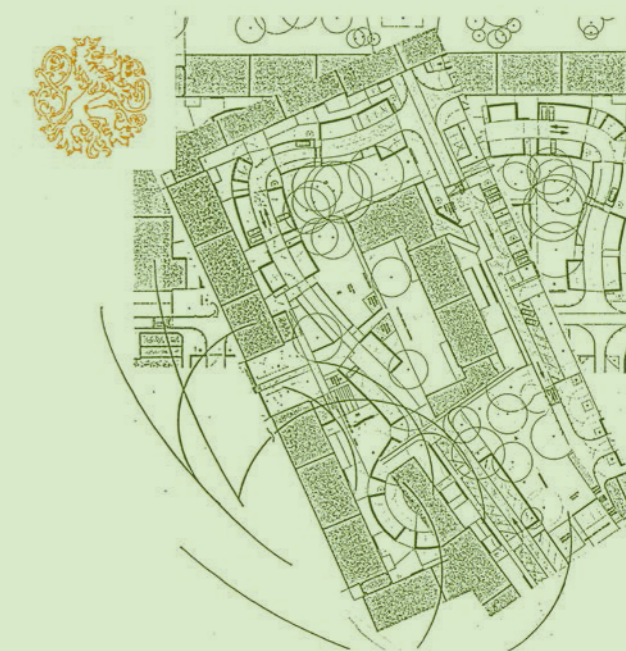

Liskovy sady - polootevřený vnitroblok

Uzavřený vnitroblok
Mánesova, Střelecká, Gočárova, Klumparova

Kontakt: PRO GOČÁR, z.s.
Hradec Králové, Škroupova 726/13
495 539 278
stransky@mybox.cz

Konference VNITROBLOKY
čtvrtek 15.9.2016
Knihovna města Hradec Králové

pořádá
PRO GOČÁR, z.s.

Záštitu nad konferencí převzal MUDr. Zdeněk Fink,
primátor města

HRADEC KRÁLOVÉ

sponzoři:
Axant Reality, a.s., Královéhradecká provozní, a.s.,
Vodovody a kanalizace HK, a.s.

Nejen naše město Hradec Králové je městem vnitrobloků. Požadavky na jejich využití se přitom v porovnání s minulostí výrazně mění. Rozhodli jsme se proto na toto téma uspořádat pro odbornou i laickou veřejnost konferenci.

Původně sloužily vnitrobloky často k podnikání. Uvnitř vnitrobloků byly v tom případě dílny a sklady. Toto využití místně přetrvává. V těchto případech zde existujících a fungujících objektů služeb a výroby je třeba jejich činnost usměrnit tak, aby co nejméně obtěžovala bydlení, snižovala se hluchota a prašnost.

Mnohde jsou však plochy vnitrobloků prakticky bez využití, často pak zpustlé. Zde se nabízí ideální využití pro rekreaci spojenou s ozeleněním ploch a jejich doplněním o potřebné vybavení (altány, lavičky, dětská hřiště). Vhodné je i využití založením komunitních zahrad.

Odstranila by se často přestárálá zeleň i různé přestárle drobné stavby a prostředí vnitrobloků by se zkulturnilo. Zlepšilo by se i zasakování dešťových vod a celkově by to vedlo k vytvoření příznivého mikroklimatu.

Jen některé vnitrobloky jsou přístupné průjezdy, zde by okrajově bylo možné využití pro parkování (invalidé, služby).

V Hradci Králové je 39 vnitrobloků, z toho 29 uzavřených a 10 polootevřených. Většina z nich se nachází v Městské památkové zóně. Několik vnitrobloků je historických, většina z nich pak z období první republiky, zbytek poválečných. Majetkově je dnes většina pozemků ve vnitroblocích v soukromých rukách. Mnohé části, zejména v návaznosti na vlastnictví domu, jsou ale ještě v majetku města, často přístupné pouze přes vchody domů.

Konference pořádané spolkem PRO GOČÁR v minulosti byly spíše historizující (Gočár, Kotěra), tentokrát chceme hledět více do budoucnosti, rozpoutat diskuzi o využití vnitrobloků. Prostor na konferenci dostanou studenti, spolky ale i mnozí vážení odborníci - architekti, historici. Na závěr pozveme účastníky na exkurzi do vnitrobloku Skleněnka, kde byla realizována první část úprav, do Salonu Královéhradeckého na výstavu prací studentů FA VUT v Brně a další zajímavá místa.

Organizační výbor:
Ing. arch. Andréa Benešová
Ing. Jiří Stránský
Ing. arch. Lenka Zídková

Konference VNITROBLOKY

ve čtvrtek 15. 9. 2016
Knihovna města Hradec Králové

Program:

8:30 prezentace účastníků
9:00 zahájení

Přednášky:

- 9:20 Vnitrobloky z hlediska památkové péče
Doc. PhDr. Jiří T. Kotalík, CSc
- 10:00 Historie vnitrobloků v HK
Ing. arch. Jan Falta
- 10:30 Vnitrobloky a jejich význam pro udržitelný urbánní rozvoj
Doc. Ing. arch. Maxmilián Wittmann, Ph.D.
- 11:10 Nechme se překvapit
Ak. arch. David Vávra
- 12:00 - 13:00 LUNCH s pivem Kotěra
- 13:00 Komunitní zahrady
Radka Pokorná – KOKOZA o.p.s.
- 13:30 Hospodaření s dešťovou vodou ve vnitrobloku
Ing. Radim Vítek, M.Sc.
- 14:00 Ideální řešení vnitrobloku
Představy studentů **ZUŠ Střezina HK**
- 14:20 Návrhy řešení úprav zeleně v Liskových sadech HK
SŠVT - Floristická škola HK
- 14:40 Realizace vnitrobloku Skleněnka
Ing. arch. Bedřich Falta
- 15:00 - 15:30 Káva

Exkurze:

- 15:30 - 16:15 Vnitroblok SKLENĚNKA
16:15 - 17:00
Výstava studentských prací VUT FA Brno v Salonu Královéhradeckém, variantně uzavřený vnitroblok Mánesova, Střelecká, Gočárova, Klumparova nebo otevřený vnitroblok Liskovy sady
17:00 - 18:00 Volnočasové aktivity v centru HK (Dětská železnice, parníčky)

Po celý srpen bude v hradeckém Infocentru ke konferenci doprovodná výstava studentských prací hradeckých škol: SŠVT - Floristické školy a ZUŠ Střezina.

Doc. PhDr. Jiří T. Kotalík, CSc.

"Naši úvahu lze uzavřít konstatováním, že vnitrobloky představují nedoceněný a málo známý svět, jakousi odvrácenou stranu domu a rub suggestivně komponovaných fasád a uličního parteru. Strana rubová neznamená nutně méně hodnotná či méně významná. Kvalitní domy mají většinou kvalitní i dvorní průčelí (v Praze např. Kotěřův Peterkův dům, Štencův dům Otakara Novotného). A navíc tyto vnitrobloky představují nedílnou součást základní urbanistické struktury sídelního útvaru. Spolu vytvářejí jeho pestrou prostorově-hmotovou koncepci a mají velký potenciál pro obnovu původních socio-kulturních funkcí a zlepšení kvality bydlení. Souvisí to obecně s rehabilitací veřejného architektonického prostoru, který v našich podmínkách kultivaci nutně potřebuje. Využívání vnitrobloků je však stále o objevování a dobývání hermeticky uzavřených objektů a spor mezi veřejným a soukromým vlastnictvím a užíváním."

1 Karlín - 2 Vítkov - 3 Žižkov - 4 Vinohrady

Ing. arch. Jan Falta

"Historie vnitrobloků se v Hradci Králové začíná oficiálně psát v roce 1893, kdy město převzalo zrušenou barokní pevnost a zahájilo transformaci její architektonické struktury do urbanismu moderní části města Hradce Králové. Tato proměna probíhala za dohledu Městské technické kanceláře podle regulačních plánů Ing. J. Zámečnicka (1890), Ing. V. Rejchla, arch. O. Lisky (1911) a arch. J. Gočára (1925). Výstavba podle jednotných zastavovacích podmínek byla soustředěna do uzavřených bloků. Parcely tvořící blok byly zastavovány objekty v delším časovém období a často i nesystematicky. V některých případech byl blok uzavřen zástavbou po více než 30 letech. Stavebníci na dvorní části pozemků tvořících vnitroblok umísťovali příslušenství domu, kolny, sklady, konírny, kočárovny a později garáže pro automobily, ale i dílny a živnostenské provozovny, a to tak, že dvorní části pozemků se až na řídké výjimky vzájemně prostorově oddělovaly stavbami, případně ploty. Průjezdy zřizované v domech sloužily jen ke zpřístupnění zadní části pozemku, konírny nebo garáže patřící k domu s průjezdem, nikoliv ke zpřístupnění vnitrobloku jako celku. Jen části nejmladších vnitrobloků, patrně s domy pro úředníky, jsou bez dvorních staveb s ústředním společným prostorem, avšak z ulice nepřístupným, neboť je lemovaný oplocenými dvorními částmi pozemků. Historický způsob využívání vnitrobloků od jejich založení je ve většině případů velmi vzdálen představě klidného a uzavřeného dvorního prostoru pro společné užívání."

Doc. Ing. arch. Maxmilián Wittmann, Ph.D.

"Kvalita života ve městech je v mnoha ohledech předurčena parametry celé lokality, jejím napojením na dopravu, vybaveností a urbanistickou koncepcí, která v sobě zahrnuje soustavu volných prostorů, dvorů a vnitrobloků. Tyto prostory různým způsobem ovlivňují hygienickou kvalitu prostředí. Hygienické parametry prostředí ovlivňují sociální udržitelnost území a výrazně přispívají ke konkurenceschopnosti starších obytných struktur.

Význam volného prostoru roste s intenzitou využití území, která se snižující se vzdáleností k centru generuje růst cen nemovitostí. Je-li tento růst dlouhodobě akceptovaný místními uživateli, přispívá k atraktivnosti území. Ceny bydlení v intenzivně zastavěném území mohou být v případě obytné struktury s chybějícím vnitroblokem nižší.

Celková bilance ukazuje, že všechny tři historické epochy dokázaly přinést koncepci kvalitního bydlení a ve všech třech obdobích si architekti a urbanisté uvědomovali význam volného, nezastavěného prostoru pro jeho rekreační a společenské využití. Volný prostor se stal přidanou hodnotou urbanizovaného území."

Letecký snímek lokality v širším centru Brna

Radka Pokorná - KOKOZA o.p.s.

"Vnitrobloky ve městech začínají mít stále větší význam. A je k tomu hned několik důvodů. Lidé mají zase chuť se potkávat, zapojovat se do sousedského dění a pro hodně z nich je hodnotou navíc i možnost si něco vypěstovat, ochutnat jablko právě utržené ze stromu. Zároveň ubývá i zelených ploch ve městech. A protože se Kokoza věnuje propagaci městského pěstování a kompostování, obrací se na nás stále více lidí s radou o pomoc, kde najít vhodné místo pro pěstování, pro vytvoření prostoru pro místní. Vnitrobloky jsou proto skvělé. Sousedé si mohou vytvořit svoje zóny, kde stráví společný čas, jejich děti si budou mít kde hrát, vypěstují lokální jídlo, v místním kompostéru zpracují organický odpad z kuchyně a společně si pak něco uvaří."

